

ITALIANO

- Finire di leggere *Nati due volte* di Giuseppe Pontiggia (2004)
- Letture a scelta (almeno tre tra i seguenti titoli):
 - *Il piccolo principedi* Antoine de Saint-Exupéry(1943)
 - *Il visconte dimezzato* di Italo Calvino (1951)
 - *Il cavaliere inesistente* di Italo Calvino (1959)
 - *Le avventure di Pinocchio* di Carlo Collodi (1883)
 - *Una questione privata* di Beppe Fenoglio (1963)
 - *Sottobanco* di Domenico Starnone (1992)
 - *La compagnia dei celestini* di Stefano Benni (1992)
 - *Una storia semplice* di Leonardo Sciascia (1989)
 - *La lingua salvata* di Elias Canetti (1977)
 - *Marcovaldo ovvero Le stagioni in città* di Italo Calvino (1963) [raccolta di novelle]
 - *Le notti difficili* di Dino Buzzati (1971)[raccolta di novelle: leggerne almeno 15 a scelta]
- Due temi argomentativi di soggetto libero (scegliete un problema che vi sta a cuore o un argomento che sollecita il vostro pensiero e di cui vorreste trattare, sviluppatelo in circa 4 colonne, ricordatevi che il tema argomentativo è ragionativo e non narrativo o descrittivo)

LATINO

Versioni:

- LA SPADA DI DAMOCLE
Illo (= quel) tempore Syracusis Damocles, Dionysii tyranni adsentator, semper tyranni copias, opes, maiestatem imperii et vitam totam laudabat. Itaque, aeger ob nimias laudes, Dionysius Damoclem ante mensam copiosam collocat, in triclinio magnifico. In mensa dapes opulentae, vasa aurea et argentea erant, sed a lacunari gladius insidiosus pendebat, equi crini aptus. Tum Damocles, gladio pavidus, regum vitae veram imaginem habet et cum copiis pericula quoque clare videt. Gladius mortiferus in caput Damoclis pendet et similiter multa pericula tyrannorum beatam vitam semper circumdant. Nam tyranni semper miseri sunt et amicos sedulos non habent. Inimicorum insidias semper magna cum cura vitare debent.
- GLI EGIZI
Herodotus, clarus Graecus scriptor, multa de vita moribusque antiquorum Aegyptiorum tradit. Aegyptiorum dei longe diversi a Graecorum Romanorumque deis erant: nam plerumque faciem animalium habebant: praesertim deus Crocodilus ac deus Serpens colebantur sed etiam deo Soli deaeque Lunae summi honores tribuebantur. Apud Aegyptios mulieres agros colebant et mercaturam quoque exercebant, viri autem scientiis litterisque studebant. Herodotus Aegyptios aliorum popularum praeceptores appellat, quia sacerdotes, homines magnae doctrinae, fundamenta multarum disciplinarum cognoscebant atque docebant. Quare a Graecia Asiaque multitudo philosophorum et scriptorum in Aegyptum perveniebant. Aegyptiorum reges <Pharaones> appellabantur atque dei putabantur. Pyramides, quae etiam nunc inter alia Aegyptiorum monumenta eminent, splendida Pharaonum sepulcra erant.
- LA VOLPE E IL CAPRO
Vulpecula in puteum cadit neque poterat (= poteva) e loco oscuro evadere, quia puteus altus erat et ipsa (= essa) parum valida erat. Saepe saliebat magnā cum pertinacia et frustra ad summum ascendere temptabat; postea hircus, aquae avidus, ad puteum accedit. Ubi (= Quando) vulpeculam in profundo videt, hircus quaerit: “Estne (= È + particella interrogativa) frigida et pura aqua in qua (= nella quale)

natas?" Tunc dolus et insidiae a callida vulpecula parantur: nam subdolis verbis hirco respondet: «Si huc descendis, amice, aquam frigidam et gulae tuae iucundam gustare poteris (= potrai), sicut ego gusto". Stultus hircus improbae vulpeculae dolum non intelligit et in aquam descendit. Statim vulpecula in dorsum amici salit, ex dorso sine periculo ad summum ascendit et salva in apertum caelum evadit. Saepe callidi astutiā et consilio adversariorum praestantiam superant et fallunt.

- **IL PADRE, IL FIGLIO E L'ASINO**

Senex cum adulescente filio agebat iter. Erat patri filioque unus parvus asellus: vicissim vehebantur asino et laborem viae levabant. Dum genitor vehitur et natus pedibus suis venit, irridebant obvii: "En, aiebant, moribundus inutilisque seniculus, dum validudini suae parcat, formosum perdit adulescentem". Desiluit senex et invitum natum in suum locum imposuit. Murmuravit viatorum turba: "En, segnis et praevalidus adulescens, dum propriae indulget ignaviae, decrepitem patrem mactat". Pudor vicit illum (= lo), patrem coegit ascendere. Ita uno quadrupede simul vehuntur: murmur occurrentium indignatioque crebrescit, quod unum parvum animal a duobus animalibus premebatur. Tum pariter pater et filius descendunt et vacuo asello pedibus incedunt propriis. Enimvero tunc ludibrium risusque omnium auditur: "Duo asini, dum uni parcurt, sibi non parcurt". Tum pater: "Vide, fili, inquit: nihil ab omnibus probatur; nunc repetemus pristinum morem nostrum".

- **I VERI BENI NON DIPENDONO DALLA FORTUNA**

Fortuna, ut antiqui dicunt, caeca est. Nam magna cum inconstantia divitias aut inopiam, gloriam aut ignominiam, bona aut mala viris distribuit. Itaque hominum vitae diversae sunt, sed semper fortunae arbitrio obnoxiae. Vita Croesi, Lydorum regis, inconstantiae fortunae clarum exemplum est. Nullum bonum Croeso deerat (= mancava), quia is (= egli) admodum opulentus erat atque eius (= suo) regnum magnum floridumque (= erat), tamen victus (= vinto) a Persis et regnum et divitias amittit. Non solum reges et tyranni, sed etiam multi privati cives, cum magnas divitias possident, semper animos anxios habent et saepe vitam miseram agunt, quia divitias amittere nolunt (= non vogliono) et fortunae saeva tela timent. Sed vera bona non in decretis fortunae stant, sed in animo nostro sunt. Itaque viri sapientes fortunam neque invocant neque timent, sed animum serenum servant et vitam beatam agunt.

- **GLI INSEGNAMENTI DEI FILOSOFI**

In schola boni magistri non solum de populi Romani bellis victoriisque dicunt, sed etiam antiquorum philosophorum praecepta docent. Nam Romanorum virorum exempla animos firmos strenuosque faciunt, philosophorum praecepta autem discipulorum animos ad sapientiam, ad prudentiam atque ad temperantiam impellunt. Multi enim, quia divitias maximum (= il più grande) bonum putant atque pecuniam vehementer cupiunt, crebras discordias excitant atque aliorum malevolentiam invidiamque excruciantur. Ita isti (= costoro) nullum amicum habent, miseri ac soli vivunt et, ut (= come) philosophi docent, eorum (= loro) vita curarum insidiarumque plena est. Viri autem boni sapientiam ac temperantiam colunt et iusta atque honesta diligunt. Quare, pueri, si vitam beatam cum multis amicis vivere cupitis, philosophorum praecepta audite atque eorum (= loro) consiliis oboedite!

INGLESE

- C. Pavesi – G. Perin – G. Porcelli – M. Cohen, *Ready to Go 1*, ed. Liberty (Units: from 1 to 11; from 14 to 17)
- King Arthur, ed. Liberty

TEDESCO

Ripasso grammaticale di ogni capitolo del libro di testo "Fertig los" ed esercizi "wir wiederholen".
Lectures and exercises of comprehension and study of relative vocabulary.

SPAGNOLO

- Svolgere le attività dal libro *¡CLARÍSIMO! 1* di A. Bartolomeo, M. Murguialday e C. Vizcaíno Serrano, Ed. Europass

SCIENZE

- Studiare il capitolo 6 del libro “#Terra” relativo a “Il clima e la biosfera” in previsione del test d’ingresso. Concentrare lo studio sui paragrafi: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9. Leggere i paragrafi 10 e 11.
- Su un foglio da consegnare al docente: rispondere alle domande a pagina 127. Rispondere a tutte le domande tranne: 5, 6, 7, 8.

MATEMATICA

Svolgimento degli esercizi già comunicati dal docente alla classe